KENT GÜNDEMİ ARAŞTIRMALARI

2024

İstanbul Planlama Ajansı

Ocak

Airbnb Yasası: Kısa Süreli Kiralamaların Konut Kriziyle İlişkisi

Türkiye'de Airbnb kayıtlarına bakıldığında İstanbul'un ön plana çıktığı ve bu kayıtların son yıllarda ciddi oranda arttığı görülmektedir. İstanbul'da 2021 yılında özel oda, paylaşımlı oda, tüm ev gibi farklı türlerde 22.695 Airbnb kaydı bulunuyorken 2023 yılında bu sayı %67,4 artışla 37.992'ye yükselmiştir.

İstanbul Planlama Ajansı

Şubat

6 Şubat Depremlerinin 1. Yıl Dönümünde İstanbul'un Güçlendirilmesi ve Dayanıklılık Çalışmaları

6 Şubat Depremleri'nin ekonomik maliyeti 148,8 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir.

Dünyada afet risklerini derecelendirme amacıyla yapılan uluslararası istatistiğe göre, en yüksek risk katsayısı 10 olmak üzere Türkiye 4,8 puanla orta risk grubu seviyesinde ve 191 ülke arasında 40. sırada kalmaktadır. Risk türlerine bakıldığında ise Türkiye deprem riski açısından 10 üzerinden 9,3 puanla 191 ülke içinde 9. sıradadır.

İBA İstanbul Planlama Ajansı

Şubat

‘Her Yıl 200-250 Bin Konut’: Kentsel Dönüşüm Vaat Analizi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği bakanlarının beyanlarına dayalı olan kentsel dönüşüm vaat incelemesinde, bakanların farklı tarihlerde farklı vaatler verdiği ve bu vaatler arasında tutarsızlık olduğu görülmektedir. Sayılar arasındaki tutarsızlık hem Türkiye hem de İstanbul için kentsel dönüşümde ciddi bir plansızlık olduğunu göstermektedir.

Emlak Konut’un 2002-2022 arasında İstanbul’da tamamladığı konut sayısı ise 80 bin 788’dir. Üretilen konutların 68 bin 644 adedi lüks konut statüsündedir. Bu da Emlak Konut’un yaptığı konutların %85’inin lüks konut olduğu anlamına gelmektedir.

İstanbul Planlama Ajansı

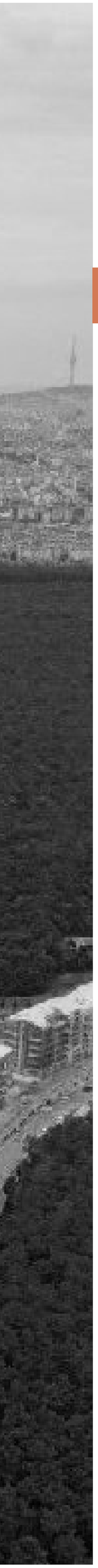
Şubat

Kentsel Dönüşümde Rezerv Alan ve Riskli Alan Kavramlarına Dair Değerlendirme

2009-2023 yılları arasında 15.304 hektar olan askeri alanların % 21'inin statüsü kaldırılmıştır. Askeri alan statüsü kaldırılan alanların %10,4'ü konut, %6,4'ü ticaret-konut-turizm, %1'i ise sanayi olarak planlanmıştır. Planlanan alanlarda yapımı bitenlerin %96,5'i konut (20.818 birim) alanlarından oluşmaktadır.

İstanbul Planlama Ajansı

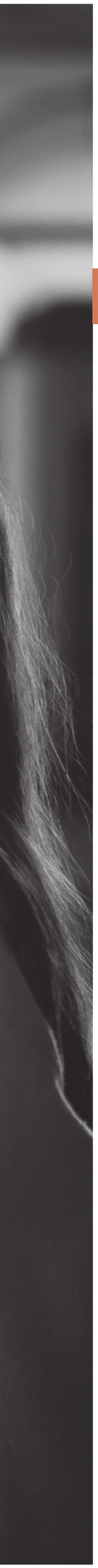
Mart

İstanbul'un Dönüşümü: Kadın Dostu Kent Politikaları

- 2019'dan bu yana İBB bünyesinde çalışan kadın sayısı %36 arttı.
- İBB'nin kadın yönetici sayısı %148 arttı.
- Kent Lokantalarının tamamında kadınlar istihdam edildi.

İstanbul Planlama Ajansı

Mart

İstanbul'un Açık ve Yeşil Alanlarına Oyun ve Sanat Dokunuşu

- İstanbul'u oyun alanları olan bir şehirden, oyun oynanabilir bir şehre dönüştürmek için İstanbul Oyun Master Planı hazırlanmıştır.
- 2019-2024 yılları arasında 755 çocuk oyun alanı, 448 fitness spor alanı, 104 köy parkı kuruldu.
- İstanbul genelinde 188 oyun alanı plastik malzemeden doğal malzemelere dönüştürüldü.

İstanbul'daki açık ve yeşil alanlar stoğuna baktığımızda, İstanbul'un toplam yüzölçümü 534.501,28 hektar iken, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, kentteki açık ve yeşil alanların sadece beşte birinden sorumludur. Bölgedeki ekosistemin bütüncül sağlanabilmesi için kurumlararası işbirliği gereklidir.

İstanbul Planlama Ajansı

Mart

Yoksulluğun Toplumsal Ruh Sağlığı Üzerine Etkisi: Mutlu Bir Kent Mümkün Mü?

Yoksulluğun ve hayat pahalılığının vatandaşlar arasındaki en önemli gündemler arasında yer aldığını göstermektedir. Türkiye'nin en önemli sorunları arasında yer alan yoksulluk ve hayat pahalılığı 2017 yılında %15 seviyelerindeyken, 2023 yılında bu rakam çarpıcı bir artış ile %50'lere yaklaşmıştır.

İBB Psikolojik Danışma Merkezleri (PDM) İstanbullulara ücretsiz psikoterapi desteği sağlıyor. Son beş yılda PDM'lerden ücretsiz destek alan danışan sayısı ikiye katlandı.

İstanbul Planlama Ajansı

Nisan

Araçlardan Çocuklara: Sokakların Dönüşümü

Plansız ve hızlı büyüyen kentlerde, aileler çocuklar için güvenli ve sağlıklı vakit geçirebilecekleri yerler bulmakta zorlanmaktadır.

20. yüzyıl itibarıyla yaygınlaşan motorlu taşıtlar, sokakların yapısını değiştirerek ana kullanıcılar haline gelmiştir.

Son yıllarda dünya genelinde çocuklar için güvenli oyun alanları sağlayan Oyun Sokakları girişimiyle sokaklar çocuklara yeniden kazandırılmaktadır.

İPA İstanbul Planlama Ajansı

Mayıs

Trafik Kazaları: 2050 Yılında ‘’Trafikte Sıfır Ölüm” Hedefine Yönelik Bir Değerlendirme

İstanbul'da, 2015'ten bu yana trafik kazalarına bağlı ölümler azalma eğiliminde, ancak 2023 yılında Türkiye genelinde trafik kazaları ölümleri %25,2 arttı. İstanbul ise, bu artışın aksine ölümlerde bir azalma gösterdi.

2023 yılında İstanbul'da toplam 314.266 kaza meydana gelmiş; bunların 25.622 (%8) tanesini ölüm ve yaralanmalı kazalar oluşturmuştur. 25.622 kaza sonucu toplam 347 kişi hayatını kaybetmiş; 32.452 kişi ise yaralanmıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) tarafından oluşturulan kaza kara noktaları verisine göre, yandan çarpma %34,3'lük oran ile ilk, yayaya çarpma ise %24,7'lik oran ile ikinci, arkadan çarpma ise %19,3 ile üçüncü en çok meydana gelen kaza türüdür.

İstanbul Planlama Ajansı

Mayıs

Enflasyonun Sofra Hali: Türkiye'de ve İstanbul'da Gıda Enflasyonu

- 2017 - 2018 döneminde kişi başı tüketilen sebze miktarı 283,1 kg iken, bu miktar 2022 - 2023 döneminde 261,7 kg'ye düşmüştür.
- 2010 yılında nüfusun %69,4'ü her gün en az bir kere sebze veya salata tüketirken bu oran 2022 yılında %41,2'ye düşmüştür.
- 2010'da nüfusun %57'si her gün bir kere veya daha fazla meyve tüketirken bu oran 2022 yılında %36,5'e düşmüştür.

İstanbul Planlama Ajansı

Haziran

Enflasyon ve Kronikleşen Yoksulluğun Gölgesinde Geçim Mücadelesi: Emekliler

- İstanbul'da yaklaşık 2,4 milyon emekli bulunuyor. Yaşlılık aylığı alanların %60'ı çalışıyor veya iş arıyor.
- Temel gelir kaynağı emekli maaşı olan hanelerin konut ve kira harcamaları 2022 yılında %28,6 iken 2023 yılında %31,9 seviyesine çıkmıştır.
- Emekli İstanbulluların %28,4'ü çalışmaya devam ederken, %18,3'ü hem kiracı olup hem de başka bir gelire sahip değil.
- 2023'te 55 yaş ve üstünde 17.137 kişi, 65 yaş ve üstünde 1.368 kişi İŞKUR'a iş başvurusunda bulundu.

İstanbul Planlama Ajansı

Temmuz

Kamusal Olanın Dönüşümü: Alışveriş Merkezlerinin Kentsel Etkileri Üzerine Değerlendirme

- İstanbul, Türkiye nüfusunun %19,13'ünü barındırmaktadır. Buna karşılık ise Türkiye'deki tüm AVM'lerin %29,75'i İstanbul'da bulunmaktadır.

- İstanbul'da en az 42.200 kişinin deprem sonrası barınma ihtiyacını karşılayabileceği büyüklükteki toplam alanda, 95 adet 20.000m² ve üstü AVM bulunmaktadır.

İBA İstanbul Planlama Ajansı

Ağustos

İklim Krizini Dezavantajlı Gruplar Üzerinden Okumak: Türkiye ve İstanbul'da İklim Adaletine Yönelik Bir Değerlendirme

Dünyadaki en zengin yirmi kişinin, en yoksul bir milyar insanın toplamından ortalama 8000 kat daha fazla karbon saldığı tahmin edilen dünyamızda, küresel karbon emisyonlarının küçük bir kısmından sorumlu olan ülkelerin deniz suyu yükselmesi, kuraklık ve iklim krizine bağlı diğer afet risklerinden en çok etkilenecek bölgeler olacağı tahmin edilmektedir.

İstanbul Planlama Ajansı

Eylül

Eğitim Kurumlarında Özelleşme ve Dönüşümün Eğitim Hakkı Üzerinden Değerlendirilmesi

- Okul öncesi eğitim kurumlarında eğitim kurumları payının (2022-23 itibarıyla) İstanbul'da %43,43'e çıktığı görülüyor; bu oran ülke genelindeyse %19,76.
- On yıl içinde özel ilkokul oranı İstanbul'da iki kattan fazla bir yükseliş göstermiş durumda (%17,93'den %35,44'e).
- İstanbul'daki mesleki ve teknik liseler hariç, liselerin %68,10'unu özel liseler oluşturuyor.

İstanbul Planlama Ajansı

Kasım

Barınma Krizini Üniversite Öğrencileri Üzerinden Okumak: Yükseköğretim Politika ve Uygulamalarının İstanbul'daki İzleri

2023-2024 eğitim döneminde İstanbul'da öğrenci sayısı yaklaşık 800.000'dir.

KYK yurtları, şehir dışından gelen öğrencilerin yalnızca %30'unun barınma ihtiyacını karşılayabilmektedir.

Özel yurt ücretleri aylık 11.521 TL ile 27.753 TL arasında değişirken, ev kiralama durumunda kişi başı maliyet 5.056 TL ila 15.223 TL'dir. Barınma ve ulaşım haricindeki diğer giderler ise ortalama 9.432 TL olarak hesaplanmıştır.

İPA İstanbul Planlama Ajansı

